

HÍRŰK

A PILISI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

A „kis sziget” születése

A „motoros lét”, életforma ma reneszánszát éli. Az ország különböző részein sorra rendezik a fesztiválokat - találkozókat, egy igazi motoros nyári naptára már nem sok üres helyet mutat... Ebbe a kínálatba iratkozott fel most nagybetűkkel Pilis.

Augusztus 20-22. között a Gerje patak forrásvidékénél adtak randevút egymásnak a technikai sportok szerelmesei közül a veterán autósok, valamint a motor megszállottjai.

Az első napon a veterán autóké volt a főszerep. A 30-40 old timer tulajdonosai a piactéren mutatták be „szerelmüket”. A vállalkozó kedvűek 150 kilométeres „Pilisi rallyn” is részt vettek. Egészen Tóalmásig és Zsámbévig
(folytatás a 15. oldalon)

TARTALOM:

- 2. oldal**
 - Közös ügyeink
- 3. oldal**
 - Az igazság nyomában
 - Vita az ügyeletről
- 4. oldal**
 - Mozgáskorlátozottak figyelmébe
 - Erőszak a családban
- 5. oldal**
 - Anyatej
- 6. oldal**
 - Szlovák falunak
- 8. oldal**
 - Nyári Muzsika
- 9. oldal**
 - Új tanévet kezdünk
 - Vidám Tavasz Klub hírei
 - Foci hírek
- 10. oldal**
 - Pilis
 - Egyedül nem megy...
 - Játszani is engedj...
- 11. oldal**
 - In memoriam Nagybockai Vilmos
 - Savanyú praktikák
- 12. oldal**
 - IRONMAN duplán
- 16. oldal**
 - Képek a múltunkból
 - Augusztus 20-i községi ünnepség
 - www.ikerfenyo.hu

K Ö Z Ö S Ü G Y E I N K

Szüreti felvonulás

Szeptember 4-en ismét megrendezésre került a nagysikerű Szüreti felvonulás és bál, amely az egyik legrégebbi közösségi hagyományunk.

Nincs döntés

Még nincs döntés a Monor és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társuláshoz való csatlakozásunkról. Noha a Képviselő-testület már többször tárgyalta a kérdést és elvileg támogatják a Társuláshoz való csatlakozást, mégsem fogadták el azt. A testület társulási megállapodás tervezetének és mellékleteinek részletes vizsgálata érdekében ad-hoc bizottságot hozott létre, hiszen az ördög a részletekben rejlik....

Közbeszerzünk

Az eu-s szabályoknak megfelelő „új” Közbeszerzési törvény igen szigorú szabályokat fogalmaz meg az önkormányzatoknak is. Ennek teljesítése érdekében a Képviselő-testület állandó tanácsadó céget bízott meg, elkészítette és elfogadta a Közbeszerzési Szabályzatát. A helyi vállalkozóknak fontos felkészülni rá, hogy a jövőben a nagyobb költségvetésű munkák elvégzésére csak akkor kaphatnak lehetőséget ha a közbeszerzési kívánalmaknak eleget tudnak tenni.

Közétkeztetés

Az önkormányzat fenntartásában működő intézmények gyermek- és szociális étkeztetésére kiírt közbeszerzési pályázata véget ért. A nyertes cég a Pensió 17 Kft. lett, amellyel a vállalkozási szerződés is megkötésre került. Szeptembertől már ez a nagy budapesti cég készíti gyermekeinknek a finom ételt.

Személycsere

A Településfejlesztési Bizottságban dolgozó két külsős tag megbízását vonta vissza a testület, mivel elfoglaltságaik miatt nem tudtak részt venni a munkában. Dávid

Matild helyett ifj. Tóth Tibor Toldi utcai lakos, Szepesi Györgyné helyett pedig Gengeliczkiné Kárpáti Anita Liszt Ferenc utcai lakost választották meg.

Útjavítások

A közutak állapota az egyik legproblematisabb kérdés. Az úthálózatunk megfelelő színvonalúvá tételéhez, a csapadékvíz-elvezetés megoldásához szerény becslések szerint is több mint 1 milliárd forintra lenne szükség. Az elmúlt évekhez képest az idén - a szűkös költségvetés ellenére - jelentősebb összeget, közel 100 millió forintot fordít az önkormányzat útjavításokra. A kisebb útjavítások és grédezések mellett településünk stratégiaileg fontos területein, így pl. a piactéri iskola környékén, a Kávai úti óvodánál, a Bocskai utcában, a Református Templom környékén, a Toldi utcában, a Mátyás kir. u. - Hunyadi utca - Bényei út kereszteződésében, valamint az Orgona utcában végezték el a vízvezetés megoldását és az útrekonstrukciót. A Széchenyi köz és a Gárdonyi Géza utcákban kövesút épült, melyhez a lakosok 1,3 MFt lakossági hozzájárulás összegyűjtésével járultak hozzá. Az augusztusi ülésén döntött a Képviselő-testület, hogy a következő időszakban a Bicskei út és Bicskei köz, a Vörösmarty utca, a Harang utca és a Táncsics Mihály utcákra is sor kerül.

eMagyarország pont nyílik

Hosszú előkészületek után szeptember végén nyílik meg az Informatikai és Hírközlési Minisztérium támogatásával, egy 8 számítógépes munkaállomással, modern szélessávú internet hozzáféréssel rendelkező internet kávézó.

A községi könyvtár mellett található terem nyitvatartása a kezdeti időszakban a könyvtárával megegyező, de az igények szerint a későbbiekben bővíthet. A számítógépek használata ez évben ingyenes, térítési díj mellett scannelésre és nyomtatásra is lesz lehetőség. Sőt egyes okmányirodai feladatokat is ellátó számítógép kihelyezésével segítik majd ügyintézésünket.

Az igazság nyomában

Sajnos nincs sem autóm, sem biciklim. Ahogy a pénztárcámat és a lehetőségeimet nézem, nem is lesz. Ennek viszont van két gyakorlati haszna, mégpedig az, hogy „gyalogolni jó” – idézet Móricz Zsigmondtól – és szóba állhatok ismerősökkel és barátokkal. Mindenki elfoglalt, és így az összejárás már kiment a divatból, maradt az „összefutunk valahol”. Sokféle véleménnyel találkozom, többek között olyan vélemények is napvilágot látnak, hogy ez a testület és az önkormányzat nem tesz az emberekért semmit. Ez a vélemény sarkallt engem arra, hogy az alábbi visszatekintést tegyem.

A 2004-es pénzügyi évet ötvenkét millió forint tartalékkal kezdte az önkormányzat, ez pedig azt jelenti, hogy fennállásának tizennégy éve alatt először történt meg, hogy tartalékkal indultunk. Ezt az összeget teljes egészében az „úttalan” útjainkra fordítottuk, megtoldva még tizenhét millióval, megfogadva a lakosság kérését: a súlyadó teljes összegét is útépitésre fordítottuk.

A Pilisen folyó csatorna beruházás országosan is nagy jelentőségű, ugyanis nem csak Közép-Európa legmo-dernebb szennyvíztisztító műve épült meg állami segítséggel, hanem a belterület 100 %-os lefedettségét jelenti. Minden lakott és nem lakott ingatlan ezáltal kb. 500 ezer Ft-tal lett értékeesebb. Úgy érzem, hogy ez egy nagyon fontos tény még akkor is, ha mindezért némi kényelmetlenséget is el kellett viselnünk. Nagyon sok önkormányzat van Magyarországon, akik csak álmodozhatnak minderről. Csak zárójelben jegyzem meg, hogy a csatorna-beruházás levezénylése milyen heroikus és feszített munkát jelentett az önkormányzat és a polgármester számára. Komoly tárgyalásokkal sikerült elérni, hogy a kincstár által megítélt támogatást, mintegy 120 MFt-al megemelték a szennyvíztelep modernizációja és a „monitoring” rendszer megépítése céljából.

Most pedig lássuk a sokat emlegetett és sokat szidott pályázatokat. A mai napig minden pályázatot, amely az önkormányzat számára lehetséges, illetve kedvező, megpályázzuk.

Víz és csatorna árkompenzáció	7.581.218,-Ft
Ügyeleti műszer beszerzése	1.000.000,-Ft
Könyvtár állománygyarapítás	280.000,-Ft
Tűzijáték augusztus 20-i ünnepség	165.000,-Ft
Könyvvizsgálat	146.870,-Ft
Hóeltakarítás (vis major pályázat)	1.715.375,-Ft
Környezetvédelmi program elkész.pály.	1.000.000,-Ft
Összesen	11.888.463,-Ft

2004. évi pályázatok

EU csatlakozás	100.000,-Ft
Könyvtár állománygyarapítás	223.000,-Ft
Könyvvizsgálat	177.619,-Ft
Víz, csatorna árkompenzáció	7.894.620,-Ft
Iskolatej (2004-2005.tanév)	6.000.000,-Ft
Könyvtár eMagyarország pályázat	1.000.000,-Ft
Könyvtár számítógépes pályázat	2.199.000,-Ft
Pedagógiai program szakértése	100.000,-Ft
Összesen	17.695.147,-Ft

Vita az ügyeletről

Pilis-Nyáregyháza összevont ügyeletében eddig a háziorvosaink és szerződéses jogviszony keretében más „beugró” orvosok vettek részt. Az ügyelet ilyen módon történő ellátása nagy terhet rótt az orvosokra, mivel kevesen kellett hogy ellássák az éjszakai és hétvégi ügyeket. Közel egy éve - új jogszabályi lehetőség alapján - úgy döntött a Képviselő-testület, hogy a jelenleg ügyelő orvosok terheinek csökkentése érdekében a gyermekorvosokat is kéri az ügyeletben való részvételre. Az ehhez való felkészülésre, a szükséges vizsgák letételére egy év várakozási időt adott. A türelmi év letelte előtt a gyermekorvosok jelezték, hogy az ügyeletben nem kívánnak részt venni, az ehhez szükséges vállalkozói szerződés módosítását nem írják alá.

A Képviselő-testület több ízben is foglalkozott a kérdéssel, valamennyi érintett felet meghallgatta. Miután nem tudott megegyezésre jutni a gyermekorvosokkal fontolgatta a jóval költségesebb, de megoldást nyújtó „profi” ügyeletet vállaló cég alkalmazását, az ehhez szükséges közbeszerzési eljárás kiírását. Szeptember 1-től viszont a közbeszerzési eljárás befejezéséig a 116/2003. (IX. 03.) sz. önk. határozat alapján igényelte a gyermekorvosok részvételét az ügyeleti ellátásban oly módon, hogy amennyiben a gyermekorvosok nem kívánnak az ügyeletben személyesen részt venni, úgy felelősséggel oldják meg helyettesítésük kérdését.

A Nyáregyházi Képviselő-testület a következő ülésén olyan határozatot hozott, hogy a közbeszerzési eljárás kiírásához nem járulnak hozzá, ezt a költséges megoldást nem kívánják elfogadni, a főként saját orvosokra épülő ügyeleti formát kívánják fenntartani.

Ezután a Képviselő-testület kényszerült álláspontja megváltoztatására, a helyzet más módon történő megoldására. Felhatalmazta a Polgármestert a megbízásos jogviszonyban álló ügyeletet vállaló orvosokkal történő tárgyalásokra és a tárgyalások függvényében a hétvégi ügyeleti díjak emelésére, új ügyeletes orvosok beállítása érdekében.

A vita következményeként a Képviselő-testülete szükségesnek tartja a harmadik gyermekorvosi álláshely meghirdetését. Az ehhez szükséges feltételek előkészítésével a Polgármesteri Hivatalt bízták meg. Döntés született arról is, hogy az Önkormányzat gyermekorvosok ügyeleti ellátásban való helyettesítése miatti pluszkiadásait a gyermekorvosok felé érvényesíteni kívánja.

Ebbe a témakörbe tartozik még a vízmű pályázatunk is, hiszen minden pilisi lakos tudja, hogy új vízmű-telep kiépítésére van szükség és ezt saját erőből megoldani nem tudjuk. Éppen ezért többször pályáztunk és csak óvatosan merem elmondani, hogy jó úton halad az ügy.

Mindezek tudatában és ismeretében döntse el a nyájas olvasó, hogy mit is tett nem egész két év alatt Pilis nagyközség önkormányzata, testülete és polgármestere.

Verebné Richter Erika

Mozgáskorlátozottak figyelmébe!

Felhívjuk a mozgáskorlátozottak figyelmét, hogy 2004. július 1-től a parkolási igazolványt a 218/2003. (XII.11.) Korm. Rendeletben foglaltak értelmében az Okmányirodákban lehet megújítani, illetve igényelni. A korábban kiadott és érvényes igazolványok 2004. december 31-ig használhatók.

Az eljárás kérelemre indul, a kérelmezőnek személyesen kell eljárni. A kérelemhez mellékelni kell a mozgáskorlátozottságot igazoló szakvéleményt, az érvényes parkolási igazolványt. A személyes megjelenésben akadályozott személy kérelmét a helyi Polgármesteri Hivatalban is előterjesztheti, valamint a jogosult helyett meghatalmazottja is eljárhat, ezekben az esetekben a kérelemhez csatolni kell egy igazolványképet is és a meghatalmazást.

Mit kell tudni a közgyógyellátásra jogosító igazolványról:

Szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány állítható ki. Az igazolvány kiadásának szabályait az 1993. évi III. Szociális Törvény, és a 16/2004.(VII.1.) Önkormányzati rendelet tartalmazza.

Jogosultak köre: intézeti és állami nevelt kiskorú; rendszeres szociális segélyezett, aki 18-62 év közötti és 67 %-os rokkant, vakok személyi járadékában részesül, fogyatékosági támogatásban részesül; hadi és nemzeti gondozott; sorkatonai családi segélyben részesülő; központi szociális segélyezett; rokkantsági járadékos; I- II. fokú rokkant; magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy; akinek a havi rendszeres gyógyszerköltsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének - 2004-ben 23.200,- Ft - a 10%-át meghaladja, feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át. (2004. évben 34.800.-Ft)

Fentieken túlmenően az önkormányzat méltányosságából annak is megállapíthatja a közgyógyellátásra való jogosultságát, aki szociálisan rászorul és a gyógyszerköltsége olyan magas, hogy azt létfenntartása veszélyeztetése nélkül nem képes viselni.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak alapján akinek a havi rendszeres gyógyszerköltsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének - 2004-ben 23.200,- Ft - a 10%-át meghaladja, feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegnek 150%-át, (2004. évben 34.800,- Ft) egyedül élő esetén 200%-át. (2004. évben 46.400,- Ft) Méltányosságból a jövedelmi viszonyok gyógyászati segédeszköz rendeléséhez 50%-al megemelhetők.

**Krisko Jánosné
jegyző**

Erőszak családon belül

Az Országgyűlés 45/2003. (IV.16.) OGY határozatában a következők szerepelnek:

„...Magyarországon hozzátartozója erőszakos magatartása következtében átlagosan minden harmadik napon meghal valaki; házastársa, élettársa (volt házastársa vagy élettársa) erőszakos magatartása következtében átlagosan minden héten meghal legalább egy nő; a családon belüli erőszak gyermekáldozatainak száma havonta legalább egy...”

Ezek nagyon riasztó számok. És ezek a számok valósággá váltak Pilsen is: egyre több bántalmazott keresi meg intézményünket, segítséget várva. Feltűnő, hogy legtöbbször nem a szomszéd, a rokon jelzi a veszélyt, hanem maguk a bántalmazottak. Márpedig a bántalmazás nem csöndes, jeltelen tevékenység, hanem zajjal, magatartásváltozással, feltűnő nyomokkal jár. Az emberek közömbössége rémisztő! Lelkiismeretüket elnyomva, a lila foltokon áttekintve, a „velem ez úgysem történhet meg” jelszóval élnek/féltik életüket, illetve meghallva a szomszédban zajló verekedés zajait, becsukják fülüket, ablakukat, sőt, van, aki autójába pattan, hogy még véletlenül se legyen beidézhető tanú a későbbiekben. Egy válóperi tárgyaláskor az anya láttelejét meglátva a bírónő ezt mondta: „már mindenki ezzel a családon belüli erőszakkal jön!” Ezek után ez az anya leforrázva tette el a láttelejt, és a bírónő javaslatára közös megegyezéssel mielőbb túltette magát a válási procedúrán. Sajnos a volt férj jelenleg is folytatja a bántalmazást – az anya pedig honnan is várhatna segítséget?

Sajnos az áldozatok többnyire szégyellik a bántalmazást, ezért nem jutnak el addig, hogy beszéljenek róla. Sokszor önmagukat hibáztatják az őket ért erőszak miatt, sőt van olyan is, hogy nem érzik magukat bántalmazottnak. Ezért sokszor a mezei állampolgároknak, illetve a szakembernek kell felismerniük a bántalmazásra utaló jeleket: az áldozat mindig láthatóan és érzékelhetően kétségbeesett helyzetben, rossz idegállapotban (sőt, pánikhangulatban) van, elesett, kiszolgáltatott, sebezhető és sérülékeny. Sugárzik belőle a kilátástalanság, a félelem és a szorongás. Ebben a feszült állapotban igen eltérő reakciókat produkálhat: depresszióssá, öngyilkossá válhat, drog- vagy alkoholfüggő lehet, mentálisan és lelkileg rendellenes állapotba kerülhet, de önvédelemből akár meg is ölheti a bántalmazóját.

Az Európa Tanács 1985-ös ajánlása megfogalmazta: „Ha valamely bűncselekmény áldozata a rendőrséghez fordul, ott úgy kell vele bánni, hogy ne szenvedjen további pszichikai sérüléseket.” Sajnos a valóságban a kiszálló rendőrök – mivel nem folyt vér – otthagyják az erőszakos embert az áldozatokkal egy lakásban, kiteve őket a további lelki-testi terrornak. Ezirányú kérdésekre azt válaszolták, hogy „asszonyom, változtassa meg a jogszabályokat, akkor tehetünk valamit”.

A gyermekekkel szembeni visszaélések felismerésében nagy az iskolák jelentősége, mert az áldozatok többsége általános iskolás korú. A pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök állnak a legközelebb ahhoz,

hogyan felismerjék a jeleket. Fontos, hogy megfelelő szakemberhez irányítsák a gyermekeket, és eleget tegyenek jelzési kötelezettségüknek.

Szemléletváltásra van szükség. A bántalmazás sértettjeit nem az segíti, ha elítéljük a bántalmazást, hanem az, ha a jelenleginél hatékonyabb megoldások intézményesülnek. Ebben pedig helye és szerepe van a szociális szakmának. Áldozatvédelemmel Magyarországon először a civil társadalom – ezen belül kiemelkedően a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület – kezdte meg ezirányú tevékenységét. De Budapest II. kerületében is működik már a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat intézményén belül egy ún. Áldozatvédelmi Iroda. Ez a szolgáltatás a garancia arra, hogy az áldozat minél hamarabb juthasson ahhoz a szakértő bánásmódhoz, amely a számára a legkedvezőbb. Nem orvosi vagy anyagi segítségre, hanem elsősegélyre van szüksége, védelmet, támogatást, problémáinak megoldását várja. A cél az, hogy az áldozat megnyugodjon, és képes legyen helyzetének reális mérlegelésére. Az emberi megértés, a szakszerű hozzáállás az áldozat személyében hasznos tanút tud biztosítani az igazságszolgáltatás számára.

Községünkhöz legközelebb Monoron, a Polgármesteri Hivatalban működik Áldozatvédelmi Iroda (udvari épület, bejárat a Deák Ferenc utcából). Ügyfélfogadási idő hétfőnként 13-15 óra között van. De szerencsére nem kell minden esetben Monorig utazniuk községünk lakóinak ilyen ügyekben, mert helyben is megkaphatják az értő segítséget, a lelki, fizikai támogatást. Polgármesterünk, Csikós János hosszú éveket foglalkozott áldozatvédelemmel, így az ez idő alatt szerzett gyakorlata és tapasztalata a garancia a minőségi, szakértői szolgáltatásra, mely minden pilisi lakosnak könnyen elérhető hétfőnként a Polgármesteri Hivatalban, 13-15 óra között. Létezik egy kormány közalapítvány, mely azoknál a szándékos bűncselekményeknél, ahol a sértettnél súlyos egészségügyi romlás következett be, vagy hozzátartozója életét veszítette, előzetes kárenyhítési lehetőséget biztosít. Az ehhez szükséges további információk, alapküldetvények Csikós János polgármesternél megtekinthetők, átvehetők.

További részlet az Országgyűlés határozatából:

„... Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy saját hatáskörben az erre szakosodott társadalmi szervezetek bevonásával 2004. március 31-ig

a) alkossa meg azokat az egyértelmű és egységes szabályokat (protokollokat), amelyeket a rendőrség, a gyermekvédelmi szervek, szociális intézmények, egészségügyi intézmények alkalmazni kötelesek a családon belüli erőszak esetében...

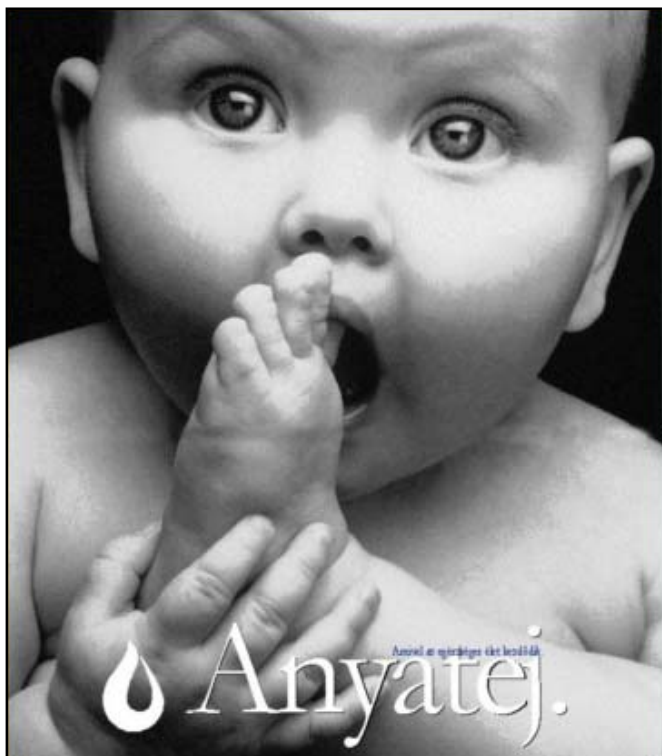
f) szervezze meg a családon belüli erőszak megelőzésében és kezelésében érintett szakemberek felvilágosítását, folyamatos képzését...”

A Családsegítő Központ és Gyermejjóléti Szolgálat dolgozói nagyon várják a szociális munkát segítő jogszabályokat, továbbképzéseket, az ezekről szóló részletes tájékoztatást, hogy a bántalmazottak mielőbb hatékony segítséget kaphassanak, és megelőzhető legyenek a tragédiák.

Törökné Nagy Tímea, családgondozó

A n y a t e j

2004. augusztus 4-én Természetesen Anyatejjel címmel Anyatejes Világnapot szerveztünk a Pilisi Védőnői Tanácsadóban.

Csikós János polgármester úr kedves szavakkal köszöntötte a meghívottakat. Nagy János, az Egészségügyi és Szociális Bizottság elnöke is megtisztelte részvételével rendezvényünket. A La leche Liga képviselőjében Ágostonné Szöcs Anna és Török Katalin Igény szerinti szoptatás címmel tartott előadást. Gajdos Istvánné és Tóth Tiborné köszöntötte és megajándékozta az anyatejet adó anyukákat és gyermeküket legalább egy éves korig szoptató édesanyákat. Tuifelné Wéber Katalin területi vezető védőnő az anyatejes táplálás jelentőségéről beszélt.

A rendezvényen részt vettek várandós kismamák és sokáig szoptató édesanyák – gyermekükkel együtt. Szoptatással kapcsolatos TOTÓ-t töltöttek ki, a kisorsolt szerencsések ajándékot kaptak.

Az összejövetel zárásaként mindenkit vendégül láttunk. Meglátásunk szerint az anyukák igen jól érezték magukat.

Köszönetünket fejezzük ki a Polgármesteri Hivatalnak az eszmei és anyagi támogatásért.

**Gajdos Istvánné, Tóth Tiborné, Parádi Rozália
védőnők**

**Családsegítő Központ és Gyermejjóléti
Szolgálat**

2721 Pilis, Kossuth Lajos u. 49.

Tel.: 29 498-108, 496-652

Szlovák falunap

Pilis Nagyközség újratelepítésének 280. évfordulója alkalmából

Honnan és mikor jött ez a nép, vajon hol voltak a gyökerei, milyen volt a hely, amit őshazának neveztek. Ilyen és ehhez hasonló kérdések jutnak eszembe, amikor a pilisi lakosság eredetéről gondolkodom. Elképzeltem a tájat, ahol élt.

A mai Szlovákia területe, ahol végtelen néma erdőségek, puha csendű fenyvesek, beszélgető tölgyesek és a bükkösök fegyelmezett szépsége kísér. Merek lejtők, szakadékos völgyhosszban patakfolyásra feltűzött házak, falvak. Az alacsony Tátra ez, a gerendák-ból épült fazsindelyes házak, kékre meszelt falai között, Mikszáth álmodozó, kóborló lelkű parasztjainak világa. A megverekedhetetlen sovány, sziklás földek és a tengernyi völgségek, a szél őrtenyái a sziklák.

Kemény lelket teremt ez a gazdag, de kincseit nehezen adó vidék és mégis gyermeki légyságot olt fiaiba bensőséges, szelídítő kanyargásaival, vigasztaló völgyeivel. Minden ország szép, ha úgy nézzük, itt egy nép élete szövi át mélyen a tájat. A tájat, ahová ember kapaszkodik, rájuk történelem tapad, és a művészet csodálkozik fel, mint aszályos földről a margaréta. A táj, ahol egy nép már megfoghatott az elmúlt századok során és fiai szenvedéseinek elkötelező emlékeitől lett haza.

Ezt a hazát kellett sok ezer ínséget szenvedő embernek elhagyni, mert nagy úr a szükség kényszerítő ereje. Kimondani is izgalmas, mi mindent takar ez a két-száznyolcvan év és mi történt ez alatt.

Az 1700 – as évek elején Pilis új birtokosai gróf Beleznay János, és felesége, Grassalkovics Zsuzsanna lettek. A török hódoltság következtében kihalt települést a Nyitra megyei Ürmény községből idehozott féltelmes és egész telkes jobbágyokkal telepítették be. Kisebb részük a Nógrád megyei Szirákról jött. A következő években épült fel a ma ismeretes Nyáry - Beleznay kastély és az Evangélikus templom. Az ide telepedett nép szlovák ajkú volt.

(Forrás: Csilló Mihály: Pilis története)

Ezt az új honfoglalást ünnepeltük meg 2004. június 26-án, mely a Vidám Tavasz Klub, Pilis Nagyközség Kulturális Bizottsága, valamint Pest megye Önkormányzatának támogatásával került megrendezésre.

A szlovák (tót) nemzetiségi falu és sportnap vendégei voltak a hasonló történelemmel és hagyományokkal bíró Albertirsa, Békéscsaba, Ecser, Bénye, Maglód, Péteri települések. Élő ez a kapocs ma is, hiszen Szlovákiából, pontosabban Gutáról és Tardoskeddről is örömmel tettek eleget meghívásunknak.

A fúvós zenekar kíséretével népviseletbe öltözött hagyományőrző csoportok felvonulása, menettáncá ritkán látott különleges élményt nyújtott számunkra.

Az ünnepséget az albertirsai művészeti iskola mazzorett csoportja nyitotta meg. Kedves, szép látvány volt a sok fiatal arc, színes és színvonalas megjelenésük

sejtette, hogy maradandó és szép élményben lesz részünk a továbbiakban.

A magyar és szlovák himnuszt a Vidám Tavasz Klub áhíthatos előadásában hallhattuk. Dobry Deň! – Csikós János polgármester úr üdvözlő szavai után kezdődhetett el az ünnepi program. Nobik Erzsébet szarvasi evangélikus lelkész nő köszöntötte szlovák és magyar nyelven a megjelenteket.

A teljesség igénye nélkül csak néhány emlékezetes mozzanatot szeretnék kiemelni.

Kovács Károlyné tót nótái – melyeket vasárnaponként mindig más - más háznál énekelgettek az emberek -, az albertirsai nyugdíjas klub népdalai, a bényei hagyományőrző nyugdíjas klub szép dalai számomra maradandó élményt nyújtottak.

Külön ki kell emelnem az ecseri hagyományőrző csoport előadását, melyben részleteket láthattunk a híres Ecseri lakodalmásból. Fő jellegzetességük a népviseletük, melyet mindenki megcsodált.

Minden elismerésem vezetőjüket, Mátrai Józsefnét illeti.

Katonásan be kell vallanom, hogy bizony elfogult vagyok a pilisi nyugdíjas klubokkal szemben, hiszen itt élek és a szeretet szemüvegén keresztül látom őket. Talán ezért éreztem legszebbnek műsorukat. Ez mindkét klubra, a Barátság és a Vidám Tavasz Klubra is igaz. Gra-

tulálok Bretka Pálnénak – Erzsikének – és Paulovicz Pálnénak, Manyikának.

Köszönet a Vidám Tavasz Klubnak, amiért immáron 25. éve felvállalták és ápolják a szlovák nyelvet, hagyományainkat. Fellépéseikkel országszerte és külföldön sikert sikerre halmoznak, öregbítk Pilis hírnevét. S most lehetőséget kaptak arra, hogy egyszer ők is vendégül lássák a megismert hagyományörző csoportokat.

Érdekes volt még a maglódi szlovák táncok, a békéscsabai Szlovák Kultúra Háza Orgovány énekcsoportja.

A szlovák nyelv igen sokszor hangzott fel ezen a napon, a helybeliek közül többen legnagyobb élményként mesélték, hogy a gyermekkorukban odahaza vagy az iskolában tanult – már elfelejtettnek hitt nyelvet – megértették. Többen így nyugtázták: már ezért érdemes volt kijönni! Szlovákiából érkezett vendégeink is megajándékoztak bennünket igényes szép műsorokkal. A gutai Nyugdíjas Klub tagjai szlovák és magyar népdalokat énekeltek, ezzel is bizonyítván, hogy a zene és a tánc, a népművészet erős kapocs a népek között. Nem véletlen, hogy Kodály Zoltán, Bartók Béla is ebből a tiszta forrásból merített.

Szép műsort adtak elő a Széchenyi István Általános Iskola és Szakiskola tanulói is Devecz Gyuláné vezetésével, valamint az Általános és Zeneiskola diákjainak produkciója Hacheleva Ludmilla hozzáértő, avatott betanításában. Bartók, Szlovák táncokban életre kelt a nép lelke. A gyermekek mosolyogva, örömmel tanulgatták a számukra érdekes, újszerűen hangzó „nyelvtörő” dalocskákat. Milyen jó is lenne egy szlovák nyelvű osztály!

Amíg a műsort hallgattuk és néztük, rotyogtak a bográcsokban a finom tájjellegű szlovák ételek.

S most következék az étlap. Finom matutkát - egyes helyeken lapcsánkának hívják -, valamint kapusznikát, a káposztával töltött kelt tésztát készítették a Vidám Tavasz Asszonyklub tagjai. Csak csöndben jegyzem meg, hogy a matutka az egyik kedvencem, de sajnos HIZLAL. Főtt még krumplikása sült szalonnával, savanyú káposztával, melyet szintén a Vidám Tavasz Klub készített. Finom volt a bényei húsos dödölle (gombóc), a békéscsabai húsos káposzta, ecseri tejfölös borjúpörkölt – hú, de éhes lettem -, a kapos juhtúrós kagylótészta. Slambuc – magyar pásztorétel -, legénycsalogató marhapörkölt paszullyal (Barátság Asszonyklub), pe-

csenyka – disznótorban készített déli pecsenye, amit Szlovák János és Szlovák Mihály főzött. Ezeket a legzetes ételeket Ecser, Pilis, Bénye, Péteri és Békéscsaba készítette. A Kulturális Bizottság egyik tagja herókével kedveskedett a vendégeknek.

Miután minden étel nagyon finom volt, így minden résztvevő egyforma elismerésben ajándékban részesült.

Gravírozott, feliratos toll járt nemzetiszínű zsinórral minden fellépőnek; Szlovák falunap feliratos kupa, Pilis címerével ugyanilyen feliratú konyharuha a főzőverseny résztvevőinek; magyar és szlovák nyelvű emléklap a résztvevő csoportoknak.

Köszönet óvodáinknak, iskoláinknak, a Gyermekehon pedagógusainak, amiért a gyermekek szép munkáival egy színvonalas rajzkiállítást tettek lehetővé Életünk ma és tegnap címmel, amelyben egész napon át gyönyörködhattunk, s amelyet a Kulturális Bizottság ajándékkal köszönt meg.

17 órakor a sportpályán a szlovákiai Tardoskedd és a Pilisi Labdarúgó Klub barátságos mérkőzésére került sor, amit mi pilisiek 9:3-ra nyertünk meg. Hajrá Pilis! Este kezdődött el a jótékonsági falubál a sportkör javára, amelyhez Almási Sándor és zenekara szolgáltatotta a talpalávalót.

A Haluszka Péter által hangulatos festménnyel megnyitott vendégkönyv beírásai bizonyítják, hogy jól érezték magukat a résztvevők.

Zárszónak csak annyit, hogy szívből jövő köszönet kedves vendégeinknek, minden résztvevőnek, Pilis Nagyközség Önkormányzatának, a szervezőknek és segítőknek, a Kulturális Bizottság tagjainak (Pintér Erzsébet, Nagyné Lehoczki Katalin, Polgárné Czerjak Judit, Misi József, Gajdos Zoltán, Földvárszki Zsuzsanna, Haluszka Klára), a Kristály Ajándékbolt gyors és színvonalas munkájáért, Opavszki Pálnak és csapatának, s végezetül, de nem utolsó sorban a rendezvény főszervezőjének, Kottász Árpádné Icának és munkatársainak, akik felvállalták a több hónapos, áldozatos szervezőmunkát.

Most már csak annyit, hogy szívből kívánok a község minden lakójának jó egészséget és nyugodt, boldog újabb kétszáznyolcvan évet!

Verebné Richter Erika
a Kulturális Bizottság tagja

Nyári Muzsika

A zenekedvelő pilisi polgárok (és nem pilisi vendégeik) a fergeteges sikerű Tavaszi hangverseny után alig néhány héttel, augusztus első vasárnapján ismét találkozhattak a muzsika jegyében. A rendkívül változatos műsor gerincét, szilárd támaszát alkotó Rózsavölgyi Kamarazenekar (Bondor Erika hegedű, Hacheleva Ludmilla zongora, Solymosi Sebestyén klarinét és Jakó Ferenc bőgő) számban ugyan megfogytakozva, de lankadatlan lelkesedéssel gördítette előre a műzsák olykor megdöbbenő szekerét. A névadó Rózsavölgyi, majd Simonffy és Bihari egy-egy andalító, egyben lelkesítő, ízléssel és mesterségbeli tudással előadott darabja után Zerkovitz Árvácskája - ezúttal a Karlsruhei Operából is hűségesen visszajáró Szigeti Marika előadásában - csalt könnyeket hallgatói szemébe.

Néhány pillanatnyi meghatott szünet után a kamarazenekar Schubert eredetileg zongorára írt menüettjét játszotta Solymosi Sebestyén kivételes arányérzékről tanúskodó hangszerelésében. Majd Petróczi Katalin üde Cherubinója és Sárkány Kázmér minden hájjal megkent Figarója ragadta magával - egy megszeppent lányka személyében a szó szoros értelmében - a hálás közönséget. A lassanként ránkboruló nyári alkony hangulatát szépen tükrözte a Lili baxónó szerelmi kettőse (Szigeti Marika, Róka István) az ifjú lovászlegényt képviselő Bazsonyi Tamás érzékeny és finom gitárkíséretével. A vidámság és derű percei után az operákban rendszerint bekövetkező kegyetlen tragédiák mesteri felidézői léptek elé: Cavaradossi - Róka István - a Tosca áradó képáriájával, a május 16-án fájdalmasan hiányolt Berczely István méltóságteljes Zaccaria imájával a Nabuccoból, a szintén Németországból visszatérő Palatínus Ibolya egy sötét és vad Azucena elbeszéléssel és ismét Róka István a kétségbeesés strettájával ugyancsak a Trubadurból.

Elboruló hangulatunkat remekül oldotta fel Palatínus Ibolya Doppler Magyar pasztorál fantáziájával, ezúttal mesterien kezelt fuvalóján, Ács József alkalmazkodó zongorakíséretében. A Cigánybáró átszellemült szerelmi kettőse (Szigeti - Róka) és Zsupán (Sárkány) zajos sikert arató belépője után Bock Hegedűse - ugyan nem a háztetön, hanem az egyébként ízléssel és mértékkel díszített színpadon - Bondor Erika vonója alatt, a Kamarazenekar értő közreműködésével pompásan zárta a hangverseny első részét, kellő mértékben fokozva várakozásunkat a folytatást illetően.

Nem csalódtunk. Schubert Szerenádja ismét Solymosi Sebestyén remekbeszabott hangszerelésében a Rózsavölgyi kamarazenekar - véleményem szerint - talán legsikerültebb repertoárdarabja. Előadásukból szinte áradt a schuberti biedermeier Bécs párás-füstös borozóiban, apró, macskaköves terecskéin, vagy éppen kispolgári szalonjaiban alkalmilag összeverődött muzsikusok évszázados hagyományokból táplálkozó „gemütlich” zenélőkedve.

A műsor továbbiakban egy kissé „quodlibet” stílusban folytatódott. Szívfájdítóan csengett a kicsi Liu (Szigeti) búcsúja Puccini Turandotjából, akárcsak Canio (Róka)

„Kacagj Bajazzo” ja. Sátáni erővel, hatalmasan zengett Gounod Mephisto rondója (Berczely), démoniségét hatásosan ellenpontosította Bellini Normájának (Szigeti) átszellemült könyörgése a „Casta Diva”-hoz. Sárkány Kázmér harsány és vérbő Belcore őrmestere Donizetti Szerelmi bájitalából ismét derűsebb déli tájakra repített bennünket. A hangulatot tovább forrósította Granados Andalúziája Solymosi átdolgozásában, Hacheleva Ludmilla kiváló játékaival a zongoraszólamban. E helyütt talán megemlíthetjük (jámbor óhaj), hogy a nyilván újkorában sem elsőrangú, mára azonban bántóan lehangolódott pianínó helyett a Kamarazenekar valamivel jobb hangszert érdemelne.

Ezt követően a három Gershwin-szám (Szigeti Marika Bess bölcsődalával, Oláh Csaba professzionális fölénytel kezelte jazzgitár szólójával) végérvényesen a „könnyű műzsa” karjaiba sodort minket. Az előadók „jutalomjátéka” betetőzéseként Sárkány Kázmér ismét a publikum soraiból kiválasztott leánykának dalolt arról a boldog nyárról Budapesten (Kerekes: Állami áruház), Richter Erika pedig nagy átéléssel és előadói tapasztalattal (nem mellesleg hibátlan kiejtéssel) „Emlék”-ezett Webber musicaljében (Macskák).

A remek hangulatú estét a Denevér fináléja zárta az összes szereplő részvételével és (valódi!) pezsgőbontással. Minden kedves biztatás ellenére a publikum csak lélekben dalolt velük - úgy tűnik, egyelőre csak Domingo tudta rávenni a londoni Covent Garden Opera közönségét, hogy „Brüderlein, Schwesterlein” pertut énekeljenek. De ami késik, nem múlik.

Az idei hangversenyt is - nagy hozzáértéssel és gyakorlattal - Haluszka Klára konferálta végig. A méltán lelkes tapsvihar hangjainál, gyönyörű virágcsokrok átadása közben Csikós János polgármester úr őszinte érzelmeiktől átfűtött, egyszerű szavakkal köszönte meg valamennyi művész közreműködését. Köszönet az Általános és Zeneiskola vezetőségének és dolgozóinak a lelkes hozzáállásért, a rendezvény precíz lebonyolításáért.

Még sok ilyen szép nyári Muzsikát kívánok magunknak.

Új tanévet kezdünk

Hírek az Általános és Zeneiskolából

Minden tanév kezdetén valami újat vár pedagógus és diák egyaránt. Milyen lesz a jövő iskolája? Nagy kérdés ez mindannyiunk számára, hiszen 2004 szeptemberében már teljes jogú európai uniós állampolgárként kezdehetjük meg munkánkat. Mi, pilisi pedagógusok és diákok reménykedünk abban, hogy nem telik el hosszú idő addig, amíg tágas, világos, modern, jól felszerelt tanintézményben tanulhatunk, illetve dolgozhatunk.

Az idei nyáron változás történt az iskolavezetésben. Pilis Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete augusztus elsejétől az iskola igazgatójának Bazsonyiné Bódi Csillát nevezte ki. Gratulálunk! Munkájához sok sikert kívánunk.

Nem kis fejtörést jelent minden tanév elején, hogy lesz-e elég tantermünk, hiszen az évek óta bővülő tanuló- és csoportlétszám miatt nem férünk el a régi épületrészben. Szerencsére sikerült szeptemberre, a tanévkezdésre új ötlettel és a pilisi önkormányzat segítő, támogató hozzájárulásával minden diáknak helyet biztosítanunk.

Az alsó tagozat épületében a kistornateremből két új tantermet alakítottunk ki a nyáron.

Augusztusban mégis nehéz helyzetbe kerültünk. Az önkormányzat műszaki csoportja megvizsgálta a Cserkészotthon épületét (hat évig itt is tanulócsoporthoz volt) és balesetveszélyesnek találta. A tanteremhiány miatt az 5. évfolyamon osztályösszevonásra kényszerültünk.

Több sürgető feladatot megoldottunk a nyáron. A nagytornaterem akusztikájának javítása érdekében első ütemben megvalósult a mennyezet szigetelése. A kulturált étkezés körülményeit biztosítja az elkészült ebédlő, amelyet a konyha melletti tanteremben alakítottunk ki. A tisztasági meszelést, linóleum- és ajtócsereit néhány tanteremben sikerült megvalósítanunk, valamint elkészült az új zárható kerékpártároló, amely a kerékpárok biztonságos megőrzését segíti. Ezek a munkálatok az önkormányzat támogatásával, iskolai költségvetésből és a vállalkozók felajánlásaival történtek.

Köszönetet mondunk mindenkinek, aki hozzájárult ahhoz, hogy a tanévkezdésre minden elkészüljön.

Nyáron is bővelkedett programokba iskolánk, hiszen két rendezvény aktív részesei lehettünk. Augusztus 1-jén a Nyári Muzsika helyszíne volt az emeletes iskola, 20-án és 21-én pedig a Motoros találkozó szervezőit láttuk vendégül a piactéri iskolában.

Gyorsan elrepült a szünet és már itt is van szeptember elseje. Az új tanév kezdetén minden pedagógusnak és diáknak jó munkát és sok sikert kíván az Általános és Zeneiskola iskolavezetése.

Vidám Tavasz klub

Nemcsak az év első fele kínált színes, gazdag programokat, hanem már a második félév eleje is. Részt vettünk a Szolnoki Strand fesztiválon, ahol dalokkal és szájharmonikával mutatkoztunk be.

A helyi Szlovák falunapon a szereplésen kívül főztünk és sütöttünk: nevezetes krumplikását sült szalonnával, kapusnyikát és matukát.

Az áporikai falunapokra több más klubbal együtt kaptunk meghívást. Egy kocsmai jelenetet mutattunk be, a közönség nagy tetszésére. A klubokon kívül még híres énekesek is részt vettek, így például Mary Zsuzsi, és a Korda házaspár.

Tibolddarócon a II. Nemzetközi dalos találkozón voltunk. Délelőtt minősítéssel vettünk részt, melyen bronz fokozatot kaptunk, délután pedig szórakoztató műsorok voltak, ahol a mi fellépésünknel is a közönség együtt dalolta velünk a régi dalokat.

Tápióságra augusztus 19-én Szent István napi ünnepségre hívtak meg. Verssel, szájharmonikával, népdalokkal és István napi köszöntőkkel készültünk.

Természetesen a helyi augusztus 20-i ünnepséget is méltó módon ünnepeltük meg.

Augusztus 22-én Tápiószentmártonba látogattunk el az Attila dombra feltöltődni.

Úgy látszik, hogy ez az év rekordot dönt a meghívások és kirándulások terén a klub életében.

Sajnos minden meghívásnak nem tudunk eleget tenni. Volt olyan hétféle, amikor 5 helyre kellett volna eljutnunk.

Reméljük, az év 2. fele még további gazdag programokkal örvendeztetni meg klubtagjainkat.

Foci hírek

Pilisi Labdarúgó Klub 2004-05 Megye II. osztály Bajnoki rajt (őszi szezon)

Lejátszott mérkőzések eredményei:

Mende – Pilis:	0-3
Pilis – Sülysáp:	4-2
Nagykörös – Pilis	1-2
Pilis – Kiskunlacháza-p.	1-2
Alsónémedi – Pilis	1-2

Hátralévő mérkőzések naptára:

Pilis- Kakucs	2004-09-12	16 óra
Felsőpakony – Pilis	2004-09-19	16 óra
Pilis – Hernád	2004-09-26	16 óra
Dunavarsány – Pilis	2004-10-03	14 óra
Pilis – Péteri	2004-10-10	14 óra
Albertirsa – Pilis	2004-10-17	13.30 óra
Pilis – Tszentmárton	2004-10-24	13.30 óra
Üllő – Pilis	2004-10-31	13.30 óra
Táborfalva – Pilis	2004-11-07	13. óra
Pilis – Isaszeg	2004-11-14	13. óra

(folytatás a 14. oldalon)

P i l i s

...Ez volt az a szó, amelynek egyik jelentése (megszegett kenyér első szelete a sercli, vagyis a pilis) nem hagyta nyugodni annak az ötletnek a gazdáját, amely ötletből megszülethetett az immár öt éves mozgalom.

Ezekben a napokban talán már száz családi pékség is süti a nagymamáink receptjei által készült illatos kenyereket.

Úgy látszik, a spontán „mozgalom“ rendre rátalált minden utcában egy-egy olyan családra, ahol az alapötlet nyomán a családi közös erő hetek alatt létrehozott egy kemencének való helyet. A kemencécskék kapacitása úgy harminc-negyven család szükségletét fedezi. Szükség szerinti mennyiségben készülnek a kenyérek és a finom sütemények. Van, ahol több főtt krumplit tesznek, mint ahogy azt az utcabeliek kérik, van, ahol naponta sütnek, és vannak családok, amelyek csak háromszor sütnek egy héten az utcabelieknek.

Bizonyára a népakarat szülte a családi sütődék ötletét, mert 2003-2004-ben, tehát úgy öt éve, már ehetetlenek voltak Pilisen (is) a kenyerek.

A sok és sokféle adalék-, színező- és állományjavítóanyag hatására kenyereink elvesztették mindazokat a tulajdonságaikat, amiért anno még üresen is meg-megettünk egy szeletet. Akkor még a kezünket kentük a kenyér helyett, és fél kilónak látszó mennyiség meg se kottyant az embernek. Ki gondolta volna régen, még 2004 táján arra, hogy ezt megtegye? Még kalandvágyból sem tették meg a legínyencebbek sem.

Ma már, visszapillantva, minden olyan magától értetődő, mint ahogy az lenni is szokott.

A családi kemencék ott épültek meg, amely családban amúgy kevés volt a munka, és a munka nélkül maradt kőművesek is, és azok segédei, azóta kézről kézre járnak. A lisztet ma már négy kisvállalkozó hordja a családi pékeknek, akik nem győzik az újabb és újabb szomszédok igényeit kielégíteni. A kenyér ára öt éve jottányit sem emelkedett, és az országos érdeklődés hatására exportálnunk kellett a pilisi családi pékségek ötletét.

Pilis országosan is híres lett, és valószínűleg meg sem áll a világhírig.

Öt éve már, hogy elsősorban a pilisiek, de az átu-tazók is olyan régen nem érezték azt az illatot, amelyet csak a sült kenyér adhat. Ez az illat - talán egy új szó kellene rá - a családi otthon melegét jelenti, az asztalt, ahol együtt lehetünk.

Pilisen mostanában mindenki rohan haza, hogy ő szeghesse meg a kenyeret, és jutalma a pilis legyen.

...Felébredés után arra gondoltam, hogy az ÁNTSZ mit is tett a családi pékek teljesítményéhez, de ennek megálmodása már mindenképpen irracionális.

Imezs László

Egyedül nem megy... az építkezés

Szerintem kétféle ember van a földön: az egyik építkezésben van, a másik majd csak később fog hozzá. Bizony nincs olyan, aki élete során ki tudna kerülni egy felújítást, átalakítást, vagy teljesen új építkezést.

A különbség talán annyi, hogy van, aki gyorsan elkészül, más csak lassan, évek alatt halad egyről a kettőre. Aztán előfordul, hogy palotából pokol lesz, a viskóból pedig egész kedves hely. Persze lehet fordítva is.

Az építkezés ráadásul a magyar nyelvben többet jelent egyszerű kőműves munkánál. Építeni nem csupán házat lehet. Valójában egész életünk egyfajta építkezés. Születésünktől az utolsó pillanatig hozzáteszünk, javítunk magunkon.

Hogy min múlik az építkezésünk? A legtöbb ember szerint ez igazából pénz, vagy ügyesség, szorgalom kérdése. Pedig láttunk már nem egy olyan példát, mikor pénzből, ügyességből, szorgalomból volt bőven, de valahogy mégsem úgy mentek a dolgok, mint ahogy szerették volna.

Akkor mitől vagy kitől függ a helyes építkezés?

Meggyőződésem, hogy egyedül, Isten nélkül az építkezés sem megy. És ezt nem én találtam ki, hanem a zsoltaíró már évezredekkel ezelőtt gyönyörűen leírta. Azt gondolom, érdemes többször is elolvasni:

Ha az Úr nem építi a házat,
hiába fáradoznak az építők.
Ha az Úr nem őrzi a várost,
hiába vigyáznak rá az örök.
Hiába keltek korán,
és feküsztek későn:
fáradtsággal szerzett kenyeret esztek.
De akit az Úr szeret,
annak álmában is ad eleget.

127. zsoltaíró 1- vers.

Kedves Olvasó! Kívánom, hogy akár lelki, akár más-fajta építkezésedben Isten legyen a társad, segítőd, és tapasztald meg, hogy mit jelent, mikor valakit az Úr szeret.

Morva Ákos

Játszani is engedd...

Ülök a tévé előtt. Éppen arról szól a hír, hogy a Kaposvári önkormányzat sorra keríti be játszótereit, no nem azért, hogy védje a gyerekeket, hanem azért, hogy az EU-s normáknak nem megfelelőkről kizárja őket. Több mint 80 eddig működtetett játszótérre kellene felújítania, és ennyire már neki sem futja...

Elgondolkodom... Milyen jó, hogy ez a teher minket végre nem nyomaszt. Egyet sem kell majd bezárnunk! Nem, mert gyakorlatilag eddig egyet sem működtetünk...

M.E.

In memoriam

Nagybocskai Vilmos 1920-2004

A néhai volt szeretett lelkészünk emlékére, aki 1944-1958-ig úgy fizikailag, mint lélekben építette a pilisi gyülekezetet. A front alatt a gyülekezet kérésére nem hagyta el Pilis községet, mint segédlelkész szolgált, temetett és látogatta a bajba jutott családokat.

1945-ben megnősült, itt kezdte Pilisen a családi életét. Három gyermekük született és nehéz anyagi körülmények között is békés, kiegyensúlyozott életet éltek, mindaddig, amíg 1956-ban a politika kialakított körülötte egy koncepciót, mellyel már nem tudott megküzdeni és távozásra kényszerítette az Állami Egyházügyi Hivatal akkori elnöke Pilisről. És ekkor kezdődött számára a megpróbáltatás. Bárhová nem mehetett, csak minél kisebb és messzebb helyre, illetve gyülekezetbe.

Keveházi László volt esperesünk segítségével sor került a helycserére és Gerendáson 16 évig szolgált, majd Káldy Zoltán akkori püspök jóvoltából Kiskőrösre került és itt 14 évig szolgált még, de akkor már fáradtan és megpróbáltatva.

Távollétében sokszor emlegette Pilist, főleg a templomunk felrobbantása után még legalább fél évig

tetónélküli templomban hirdette az Isten ígését, igaz, a nap besütött, a szívekben békesség volt, mert a gyülekezet öröme az szolgált, akit szerettek.

Nyugdíjazása után Nagyatádra került fiához és leányához, aki ott gyógyszerész. Még utoljára megadta a jó Isten a számára, hogy két hetet szeretett gyülekezetében szolgálhatott, és akkor úgy érezte, hogy ismét hazajött.

Az utolsó örömet újra Keveházi László szerezte meg a számára, aki már egyszer segített rajta, mert ha ez nincs, akkor valóban beteljesedett volna az az ígélet, melyet az Állami Egyházügyi Hivatal hangoztatott, hogy „Nagybockai Vilmos nem lesz lelkész! De még harangozó sem!” Temetésére busszal indultunk Pilisről 2004. május 13-án Nagyatádra, ezt az utolsó tiszteletet a Pilisi Evangélikus Egyház szervezte és anyagilag is támogatta egy szép koszorú kíséretében, melyet özv. Nagybockai Vilmosné hálással megköszönt.

Bognárné Toldi Márta

Savanyú praktikák

A kiskerttel rendelkező háziasszonyoknak gondot okoz, hogy egyszerre nem érik be a savanyításhoz szükséges mennyiségű zöldség. A piacon sem megy le az ára egyszerre, sőt különböző időpontban jelenik meg az uborka, a gyöngyhagyma, vagy a kisdinnye.

Mit csináljunk, ha a család úgy szereti, ha minden van a savanyúságban? Tegyük el hordóban, vagy vödörben vegyítve!

Hordós savanyú:

9 liter víz, 2,5 liter 10%-os ecet, 1,5 kg cukor, 0,60 kg só – felforraljuk. Ha kihűlt, belekeverünk: 12 kávéskanál szóda-bikarbónát, 12 k.kanál szalicilt, 12 k.kanál borkénport. Tegyük bele sok tormát, borsot, babérlevelet, fokhagymát, kaprot, mustármagot, szegfűborsot, koriandert. Ezt a levet öntsük a hordóba, és mindig azt a zöldséget, ami van a kertben, vagy ami olcsóbb a piacon. A hordóba tett savanyúságnak valót egy nagy tányérral vagy fedővel nyomassuk le, hogy ne jöjjön fel a lé tetejére.

Ahogy én készítem!

Mivel a családomnak nincs szüksége hordónyi mennyiségre, az elkészített levet a fűszerekkel együtt ötliteres befőttes üvegekbe öntöm. A savanyítást egy-kétliteres

üvegekben végzem a következőképpen: minden üveg aljára teszek 1-2 db meggyfalevelet, 2 karika vöröshagymát, babérlevelet és kaprot. Erre teszem jó szorosan az uborkát, félbevágott paprikát, kisdinnyét, gyöngyhagymát, egy darabka karfiolt, tormát. Hidegen ráöntöm az előre elkészített levet, és tehetem a helyére. Két hét múlva fogyasztható!

Csalamádé:

1,5 kg. Paprika, 1,5 kg káposzta, 1,5 kg hagyma, 1 kg uborka, 0,5 kg cukor, 7 dkg só, 3 dl 20%-os ecet, bors, babér, tartósítószer, kénpor.

A zöldséget legyaluljuk, fűszerezzük. Egy napig állni hagyjuk, néha megkeverjük, és üvegekbe töltjük. Azonnal fogyasztható!

Ahogy én készítem!

A zöldségeket mérés nélkül legyalulom, kibővítvem (kisdinnye, zöldparadicsom, cukkini, sárgarépa). Ízlés szerint só, cukor, ecet, fűszerek. Néha megkeverem, és másnap üvegekbe töltöm. Nagyon finom.

Hadas Jánosné

IRONMAN duplán

PROLÓG: 7,6 km úszás, 360 km kerékpár, 84,3 km futás a Duplaironman távjai. Idén harmadszor rendezte meg Neulengbach, egy osztrák kisváros az ultratávok kedvelőinek (?) ezt a versenyt, amit a Nemzetközi Szövetség Európa Bajnokságnak minősített.

1. felvonás: A MEGÉRKEZÉS

Itt mindenki tudja a feladatát, tudja, hogy holnap mikor mit fog enni, mikor ki fog neki segíteni, hogy a 10. bringás körben a hetedik ládából anyuka odaadja a harmadik kulacsot és a kilencedik banánt. Jól szervezett rendben sorakoznak a strand területén a pavilonok székekkel, asztalokkal közvetlenül a futókör mellett, hogy kilométerenként megkapja a szervezet, amire szüksége van. Na, jól felkészültem, se pavilon se egy szék se előre összekészített csomagok. Vannak viszont lelkes segítők öten, ők majd tudják, mikor mit akarok. Megyek, meg nézem a medencét. 50 méteres, csak 152 hossz lesz a holnapi táv. Kis város nagy medencével, acélos. Mikor belecsoobbanok és úszni kezdek, az eloxált fém felületen egy esetlen katica kapálódzik velem szemben a medence alján. Amikor körbe nézek, látom, hogy egyedül vagyok, akkor viszont az az én tükörképem. Nem is tudok úszni, mit keresek én itt?

2. felvonás: A VACSORA (másoknak a megnyitó)

Ünnepi színpad, ott a magyar zászló, az nekünk szól, Jani! Vagy nekünk lóg? Alkalmi szinkrontolmácsunkra alig tudok figyelni, mert az öreg dupla-tripla ironman magyarul: ő nyeri meg a versenyt, őt lenyomod, ő a legkeményebb hölgyversenyző, ő tartja a deca és a quadro világcsúcsát is, egy nő, apám, biztos kevesebbet alszik. Az unalmas szabályismertetést egyik segítők pantomim játéka töri meg, ahogy a zárt üvegterasz ajtaját először csak finoman, majd egyre erősebben, végül rugdosva próbálja kinyitni. Győzött az üveg, éljen a nyitott ajtó! Egyenként mutatják be a versenyzőket, akik nemzetük himnuszára kivonulnak a színpadra a kezdő csomagot átvenni és köszönteni versenytársaikat. A tézta sok volt, sajtos és sonkás és jó, nagyon jó a kísérőknek is. A strandra, a táborhelyünkre visszatérve, Jani kocscitetején levő bringája beakadt a felfűjt célkapuba, ami kezdett leereszteni; na bemutatkoztunk. Szerencsére csak egy dugó csúszott ki, amit gyorsan orvosoltunk.

3. felvonás: A DEPÓ

Kicsit kényelmetlen volt az alvás az autóban, amikor végre sikerült elaludnom, a távolból meghallottam egy ismerős hangot: Zsozsí, éébreesztőő, 5 óra! Leginkább egy tarajos sünnre emlékeztetett a fej, amely a kocsiablakon befelé nézett és bízott. Hámori János borotvált feje volt, középvonalban csinos hajcsíkkal. Gyerünk, krémezz, öltözz, készülj, 7-kor depó! Vadul készülni kezdtem, természetesen most nem volt meg a régi úszószemüveg, és a tartalékot is nehezen találtam, próbáltam beállítani, nem ment. Nincs meg a kerékpáros nadrág, és a cipőket sem találom. Összeomlottam. Lerogytam a kocsi hátuljában és csak akkor vettem észre, hogy még csak mi, a két magyar versenyző vagyunk fenn. A strand üres volt, a kísérők még aludtak, nekik is nagyon hosszú lesz ez a verseny. Egész éjjel esett. A felszálló pára sejtelmes ködöt varázsolt körénk, néha egy kicsit szemerkélt az eső. Lassan felkeltek a kísérők, kávé, reggeli szendvics, energiaital. Minden a megfelelő ládába, szatyorba kerül, nekem semmivel sem kell foglalkoznom. Bebújok a neoprén ruhába, depó aztán víz.

4. felvonás: AZ ÚSZÁS

46 versenyző 8 sávban, sávonként mindenki más színű sapkát visel. A medence egyik végén a versenybírók és körszámlálók, a másik oldalon a segítők, frissítők. Rossz úszó vagyok, a legszélső sávban kaptam helyet. Visszszámolás, rajt és már szeljük is a vizet. Nagyon feldob, hogy látom kísérőinket, lassan sétálnak mellettem, ahogy úszok, még talán beszélnek is hozzám. Kikapcsolok, és csak élvezem a vizet, tervezgetem a mai napot, esni kezd.

Az egyik segítők mutatja: 2200 m, elszámoltam, megálllok frissíteni: powergél, citromos víz, még egy kis krém a nyakra. 2 km-enként frissíték, 1-2 percre megálllok pihenni, mindig mosolygó, kicsit álmos arcok fogadnak, kérdezik, hogy vagyok. Jól, nagyon jól. Végig élvezem az úszást, bár az utolsó kilométereken egy széteső mozgású kapálódzó vörös sapkás előzése közben először fejbe vág, megkarmolja az oldalam, lábon rúg, majd barátián hátra ver. Na ezt megelőztem, de a rémálomnak még nincs vége, valószínűleg vérszemet kap, megpróbál visszaelőzni a lábam között, próbálok gyorsítani, de ezzel csak azt érem el, hogy a talpamat

csapkodja. Sokkot kaptam, kiszállok pihenni. Egy pillanatra megáll, előreálló fogai mintha mosolyognának, ő biztosan élvezte a velem úszást. Az utolsó 100 méternél egy kis tábla csúszik be elem a vízbe, ez jól esett.

5. felvonás: A KERÉKPÁR

Elállt az eső, a depóban meleg leves, gyors öltözködés, szendvics, kex a zsebbe, irány a pálya. 22 x 16,36 km-es kör. A strandról kikanyarodva kissé emelkedik az út, erős változó irányú, főleg szemből és oldalról jövő szél-lökések törnek meg a lendületem. Körforgalmak, rendőrök, szemben egy ismerős arc, kormányán egy teknősbéka, azzal dudál, jelezve, hogy ő is észrevett. Eszembe jut, amit a verseny előtt mondott: itt, apukám, az van, amit hozol magadnak, szurkolók nincsenek, csak egymásnak szurkolunk, meg a depóban a kísérőktől kaphatsz egy-egy jó szót. Jobb oldalon az út mellett unott képpel nézi a sárgabarackot és epret áruló ember a versenyt. De ennél egy kis epret. Erősebb emelkedő, 200 métert kiálva tekerek. Egyre jobban „pörög a láb”. Egy útfelbontás, később gumiszőnyeg kerül rá, és a fordító. 3 körönként megállok: csirke, paradicsom, kóla, kis frissítő masszáz. Éhes vagyok, mindenütt grillcsirke és rántott hús illatát érzem, de egyre nehezebb enni. A kilencedik kör után a gyötrő savas hányinger miatt nehezen megy le a kaja. Nem is akarok enni, de Lenhart János, egy tripla bíztat: egy-két falat, kis kóla, próbálj enni, mert eléhezelsz, ő már csak tudja. Legyűrök még pár falatot, próbáljunk egy kis tésztát, kérem a kísérőimet, főzzenek valamilyet. A fenti fordítónál érdekes színfolt a KTM-es lány kísérője: rozzant mikrobusz, álcahaló, alatta pokrócon hever, pipázgat; mindig szurkolok a feleségének.

Tudja vagy nem, mikor felfelé jövök, mindig feláll, tapsol, elismerően bólogat, még pár lépést kísér is, mikor elhaladok egy bravóval nyugtázza, hogy ismét túl vagyok egy körön. 2 kör után tészta és leves fogad. A tészta túl paradicsomos, a leves túl zsíros; küzdenek a bennmaradásért. Az üres tészta-kóla kombináció tűnik a legjobbnak. 260 km, esteledik, 9 óra van. Fogy az erő, nehezen múlnak a körök, mindenki mögött kísérő autó világítja az utat. Még 100 km. Elszundítok a biciklin, valószínű észreveszik, mert értelmetlen kérdésekkel kezdenek bombázni, csak hogy ébren tartsanak. Mondom, jól vagyok, csak főztek kávét, sok kávét. Először csak szemerkél, majd zuhogni kezd az eső. Csodálkozom kis csapatom töretlen szurkolói kedvén. Üres sörös flakonba

kavicsok kerülnek, mindenkinek szurkolnak. Bíztatnak, hajtának: gyerünk, Rocky, meg bírod csinálni! Egy kicsit azért sajnálhatnának. Tőlük mindent kaphatok, de sajnálatot azt nem. Ezt te választottad magadnak, gyerünk, és már lökdösnek is vissza a pályára. Az utolsó körökben már csak arra tudok gondolni, hogyha leteszem a bicót, száraz ruha és egy kis alvás.

6. felvonás: A FUTÁS

Éjjel 2 óra, Janival kézen fogva érkezünk a célba. Nagyon örülök, hogy vége a biciklinek. Forró zuhany, kérdezik, hogy vagyok. Kicsit elbizonytalanodok, mert semmi rosszat mondani nem tudok, semmi nem fáj, nincs seb, nincs vízhányás. Semmi nem indokolja, hogy lefeküdjek. 84 kört kell futni a strand területén. 84x1 km. Nem tűnik soknak.

A keskeny aszfaltút szinte vízszintesen vezet, egy 4 m hosszú emelkedő van benne. A fákon végig reflektorok, szinte nappali a világosság. Mindig akad alkalmi futótárs, nem nagy a tempó, de kocogunk. Lemegy az első 17 km. Fél óra alvás, mondom és bezuhanok a sátorba. Ébresztenek, de kapok még 15 percet. Hajnali 4 óra van, napfelkelte, vörösen izzó égálja, még a reflektorok is égnek.

Reszketek, polárfelsőben kezdek futni, de hamar rájövök, hogy csak a kimerültség miatt fáztam. A 37 km futás után kezdek belesétálni egy-egy körbe. 2-3 körönként előz meg Hámori, énekel, vidám és örült iramot diktál, ezt sosem fogom megérteni. Hihetetlen, nem aludt, kicsit nehezen indult neki a futás, mondta, görcsöltek a lábai, de aztán megtáltosodott. Az ő asztalán banán, rizs, rántott hús, kóla, víz, neki ezek jöttek be. Egyszer csak megjelenik a magyar zászlóval a kézben, szembe futva a mezőnyel, jelezve, hogy neki

A „kis sziget” születése

(folytatás az 1. oldalról)

jutva, majd a másik irányban Nyáregyházára és Hernádra is beköszönve tizenkilenc település lakosainak mutatták meg az autósodáikat. A rallyt követően Pilist színpompás felvonuláson köszöntötték a résztvevők.

A motoros találkozóra gyülekező résztvevőket, ezen a napon a Band X, Smith Rock Band, a Szóda, a Rock'n Rock Cats és a Scorpions Tribute Band fellépésével színvonalas koncertek és programok várták. A szombati napon már a „nagygépeké” és a motoroké volt a fő-

szerep. A szervezők rendkívül érdekes truck triäl bemutatóval, több száz résztvevőből álló motoros felvonulással és játékos motoros versenyekkel készültek.

Minden adott volt a rendezvény sikeréhez. A semmiből felépített tábor, a sörsátrak, az illatozó sültketet

kínáló büfék, vásári árusok, vidámparkosok gondoskodtak arról, hogy a kíváncsiskodó helyiek és nem helyi vendégek is jól érezzék magukat.

A szombat esti színpadi programok között a Jam Pot, Főnix, a Hidrofóbia és a Sit Pomp zenekarok koncertjei, erotic show, színpompás tűzijáték és sztárvendégként a Beatrice zenekar koncertje kapott helyet.

A találkozói résztvevői megkapták azt, amiért jöttek: a jó hangulatot, a baráti társaságot, a kíváncsiskodók pedig ízelítőt kaphattak ebből az életformából. A „mad max” körök, az impozáns motorok mellett jól megfértek a „meglett” és komoly családapákból és anyákból álló asztaltársaságok.

Tíz-tizenöt évvel ezelőtt egy olyan baráti társaság -, a „motorosok” - jött létre, amely megítélésében alaposan megosztotta Pilist. Az akkori srácok mára már felnöttek...

Ahogy a rendezvényt hirdető plakátokon szerepelt, „Csikós János polgármester és barátai” voltak azok a számtalan segítő és üzletember mellett, akik, immár hivatalos formát öltve a Pilisi Labdarúgó Klub Motoros Szakosztályaként a „vállukon” vitték el a rendezvényt.

A több hónapos előkészület, a két hetes kemény munka meghozta a gyümölcsét. A háromezer látogatóval büszkélkedő rendezvényen a szponzorok jó reklámat kaptak, a fiúk (férfiak) és lányok pedig olyat tettek le az asztalra, ami méltán érdemel elismerést.

Találkozunk, találkozunk ebben a szellemben 2005-ben is!

M.E.

Képek a múltunkból

Első pilisi naptár

Azt hiszem, sokan vagyunk, akik szeretünk régi képeket, képeslapokat nézegetni. Különösen az érdekes, amit oly jól ismerünk, mint településünk híres épületei, milyenek voltak régen... Vagy amiről csak meséltek és ma már nem látható, az milyen is volt. Mi lenne, ha ezek egy naptár oldalain is megjelenének?

Évekkel ezelőtt a finn Kontiolahtiból kapott naptáron láthattam már ilyet és tavaly a Monorért Baráti Kör 2004-es monori naptára is nagyon tetszett.

A Pilis Nagyközségért Közalapítvány kuratóriuma még decemberben elhatározta, hogy szeretné elkészíttetni az 1945 előtt kiadott pilisi képeslapok alapján a naptárt a 2005. évre és ez most augusztus 20-ra meg is jelent.

Köszönetet mondunk a kölcsönkapott képeslapokért Varga János kőműves özvegyének és Kiss Attilának, a Monori József Attila Gimnázium tanárának. Nagyban segítették munkánkat.

Nagyon remélem, sokak tetszését megnyeri - nem

egyszer láthattuk, hogy továbblapoznának december után is keresve a többi képet – és szívesen látnák otthon a falon, vagy ajándékba szeretnék adni és megvásárolnák. Ezzel egyben támogatnák a Közalapítvány következő tervének megvalósulását is, hogy két nagy térképes információs táblát szeretnénk elkészíttetni, egyiket Pilis központjába a Petőfi térre, a másikat az állomás mellett a Szent István parkba.

A naptár megvásárolható a terjesztőknél, üzletekben az intézményekben és az egyházaknál, valamint a Polgármesteri Hivatal titkárságán. Bővebb információt a 29-498-928 telefonon főként 18 óra után lehet szerezni.

Legyen örömünk a 2005-ös évben és a naptárban!

Haluszka Klára, a kuratórium titkára

Immár fél éve működik a www.ikerfenyo.hu internetes portál, amelyre oly régen vártunk.

Az információkra éhes olvasók itt naprakész híreket olvashatnak községünk életéről. A civil kezdeményezésként megszületett portálon közéleti fórum - mely igen nagy népszerűségnek örvend - is működik. A fotógalériában megtalálhatók a legfrissebb községi események fényképes beszámolóit, de maguk a látogatók is tölthetnek fel képeket. Most zárult le a „Vakáció” elnevezésű fotópályázat a látogatók képeiből, melyen igazán szép tájakat lehetett megismerni.

A portálról lapunk teljes terjedelemben színesben letölthető. A felhasználók kezdeményezték, hogy a jövőben a képviselő-testületi ülések jegyzőkönyvei is letölthetők legyenek, melyről a testület dönt.

Augusztus 20-i községi ünnepség

Augusztus 20-a Pilisen mindig is a „hátrányos ünnepeink” közé tartozott. A nagy nyári kánikulában mindig kevesen ünnepelünk. Az idén sem volt ez másként, a veterán autós találkozó miatt 9 órakor kezdődő ünnepségen igen kevesen gyűltünk össze a Szent István parkban. A Vidám Tavasz klub és az

Általános és Zeneiskola zeneiskolásainak műsorát követően az ünnepi beszédet Pintér Erzsébet képviselőnő, a Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság elnöke mondta. Az ünnepségen a hagyományos új kenyér átadása sem maradt el, tisztelegve ezzel a földművelők, az asztalunkra kenyéret adók előtt.

HÍRNÖK a Pilisi Önkormányzat lapja

Kiadja: Pilis Nagyközség Önkormányzata 2721 Pilis, Kossuth L. út 47. • Felelős kiadó: Csikós János, polgármester • Főszerkesztő: Mátrai Edit
Szerkesztőség: 2721 Pilis, Bocskai utca 14. Telefon: (29) 498-767 • Tördelés: Tóth Zollán • Korrektúra: Szedró Ágnes • Nyomda: Apáti Nyomda Cegléd

Készült 2000 példányban.